

kdy nemovitost ta, později převedená na tři vlastníky, náležela jednomu vlastníku, takže vklad práva zástavního stal se za jednotnou pohledávku na celém knihovním tělesu (§ 13 knih. zák.). Jestliže později nemovitost ta byla převedena na tři spoluvlastníky, a tak co do práva vlastnického rozdělena na tři ideální spoluvlastnické podíly, nemůže okolnost ta býti nijak na újmu hypotekárnímu věřiteli, neboť tím na jednotnosti pohledávky ani na jednotnosti zástavy se nic nezměnilo. Za celou pohledávku ručí v takovém případě na dále i každý spoluvlastnický podíl jednotlivě (§ 457 obč. zák.), jako by ručila i při fysickém rozdělení každá jednotlivá část (§ 847 obč. zák.) a podle § 15 knih. zák. a § 222 exek. ř. může věřitel žádati zaplacení celé své pohledávky z každého ideálního podílu, i z výtěžku docíleného při dražbě jednotlivého spoluvlastnického podílu. Správně dovodil rekursní soud, že, přešlo-li vlastnictví zatížené nemovitosti na několik spoluvlastníků, nevznikne sice simultanní právo zástavní ve vlastním slova smyslu, ale že vzniká právní poměr simultannímu právu zástavnímu obdobný (srov. k tomu také ještě Klang str. 305 a rozh. býv. nejv. soudu ve Vídni čís. 653 úř. sb.). Je proto použití v případě tom obdobně i zásady vyslovené v § 15 knih. zák. a § 222 exek. ř., že zástavní věřitel jest oprávněn propustiti kterýkoli zavazený spoluvlastnický podíl ze zástavního závazku (srov. k tomu rozh. čís. 11754 sb. n. s.). Svolila-li tudíž Z. K. provd. V. ke vkladu výmazu práva zástavního za její pohledávku na patřivší jí ideální třetinu zavazené nemovitosti, nelze zamítnouti žádaný knihovní zápis, nebylo-li tu nějaké jiné závady podle § 93 a násl. knih. zák. Poukaz k rozhodnutí čís. 4762 sb. n. s. nehodí se na případ, o který tu jde, v němž jest řešiti pouze otázku, zda smí býti povolen žádaný knihovní zápis.

Čís. 14550.

K § 406 c. ř. s.

Žalobce může za sporu opřít žalobu o tvrzení, že dospělost zažalované pohledávky nastala p o podání žaloby.

(Rozh. ze dne 20. září 1935, Rv I 154533.)

Žalobce tvrdě, že neplacením splátek ujednaných pod ztrátou lhůt tato ztráta nastala, zažaloval celou dlužnou pohledávku. Proti žalobě namítla žalovaná předčasnost tvrzením, že splátky dodržela a prokázala své tvrzení složenkami poštovní spořitelny. Žalobce na to změnil přednes potud, že tvrdil, že žalovaná nedodržela lhůty p o podání žaloby. N i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d pro tentokráte.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky nižších soudů a prvému soudu uložil nové jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y :

Rozhodnutí závisí jen na tom, — ježto zažalovaná pohledávka nebyla popřena co do důvodu, nýbrž byla namítána pouze předčasnost žaloby pro povolení lhůt, — zda žalovaná při zapravování lhůt byla v pro-

dlení a zda proto nastala ujednaná ztráta lhůt. Žalobce tvrdil v žalobě, že žalovaná dosud žádné splátky nezaplatila, ač byla žalobcem opětovně o zaplacení opomenuta. Když žalovaná proti tomu namítla a složenkami poštovní spořitelny dokazovala, že splátky dosud splatné zapravila, ba o 40 Kč přeplatila, změnil žalobce svůj přednes a tvrdil, že žalovaná nedodržela splátky po podání žaloby a proto že nastala ztráta lhůt. Tím změnil svůj původní přednes tak, že ztráta lhůt nastala pro nedodržení lhůt splatných po podání žaloby, nikoliv pro nedodržení lhůt splatných před podáním žaloby. Odvolací soud neshledal nutným jednati o tomto tvrzení žalobcově, poněvadž žalobce zažaloval celou pohledávku z důvodu nastalé ztráty lhůt před podáním žaloby, kdežto tvrzení, že ztráta lhůt nastala teprve za sporu, jest okolností, pro kterou žalobce žalobu nepodal a samozřejmě ani podati nemohl. Tento názor je právně mylný. Platí tu předpis § 406 c. ř. s., podle něhož lze odsouditi k plnění i tehdy, stalo-li se dospělým aspoň do vydání rozsudku v první stolici. Okolnost, že dospělost nastala opomenutím žalované až za sporu, jež mohlo žalobcem teprve za sporu býti uplatněno, nemá významu pro rozhodnutí ve věci samé, nýbrž po případě pro rozhodnutí o útratách. Pro rozhodnutí ve věci samé stačí, nedodržela-li žalovaná skutečně splátky splatné po podání žaloby, neboť byl žalobní nárok v době vynesení rozsudku soudu první stolice dospělý. Kdyby žaloba musela býti přes to zamítnuta jen z tohoto důvodu, že žalobní nárok nebyl ještě dospělým v době podání žaloby, byl by žalobce nucen podati novou žalobu. Zamezení takové zbytečné množení sporů, jest právě účelem předpisu § 406 c. ř. s. Výtku dovolatele, že mělo býti učiněno zjištění o jeho tvrzení, že nebyly dodrženy lhůty splatné po podání žaloby, jest proto opodstatněna.

Čís. 14551.

Žaloba podle § 523 obč. zák. přísluší vlastníku proti každému rušiteli; nezáleží na tom, že rušitel jednal v zastoupení a zájmu třetího na základě jím domněle vydrženého práva.

(Rozh. ze dne 20. září 1935, Rv I 2057/33.)

Proti žalobě podle § 523 obč. zák. domáhající se uznání, že žalovaným nepřísluší služebnost cesty po pozemcích žalobců namítli spolužalovaní Rudolf a František K-ovi, že si neosobovali této služebnosti, poněvadž po pozemcích žalobců jezdili z příkazu žalované Marie K-ové, jež ostatně služebnost cesty na pozemcích těch vydržela. P r v ý s o u d nevyhověl žalobě, pokud směřovala proti žalovaným Rudolfu a Františku K-ovým, jinak jí vyhověl, vzav za prokázáno, že Marie K-ová tvrzenou služebnost nevydržela. D ů v o d y: Žalovaní popřeli, že by si byly kdy služebnost nějakou osobovali a tvrdili, že, pokud přejeli, přejeli z příkazu své matky a pro její prospěch. Již z pojmu služebnosti, která má sloužiti jen určitému objektu a nikoliv osobě, dá se usuzovati, že žalovaní tito neměli úmyslu nabýti služebnosti. Žalovaní sice po pozemcích přejeli, ale žaloba sama tvrdí, že byla to jen žalovaná Marie K-ová, která prohlásila při konání obecní komise, že se vždy tak jezdilo. Spolužalovaní neprojevili, že by si služebnost kdy byly osobovali a proto